

Slåen

Latin: *Prunus spinosa* Engelsk: Blackthorn

Vidste du ...

at slåen kan bruges til snaps?

Udbredelse:

Slåen findes i det meste af Europa med nordgrænse i Mellem-Skandinavien. Det er en udpræget østdansk art, som gror på kalkrig moræneler. Bortset fra lokale mergeljorde, f.eks. på de vestjyske bakkeøer, findes arten ikke i Vestjylland.

Udseende:

Busk med stive, tætsiddende grene med tynde kviste, der er besat med talrige lange grentorne. Den bliver normalt 3-4 meter høj. Ung bark rødbrun og filthåret, ældre bark grå. Slåen har et kraftigt rodnet med dybtgående rødder og overliggende siderødder, som hyppigt sætter rodskud.

Blad: Bladknopper er spredte, små og spidse. Bladene er ca. 3-5 cm lange, omvendt ægformede med tæt savtakket rand.

Blomst: Blomsterknopperne samlede i små knipper på dværgskuddene. Blomsterne er små, hvide og kortstilkede. Blomstringen er i april før løvspring.

Frugt : Frugten er en kuglerund blå eller sort stenfrugt. Frugterne modnes i september/oktober. De bliver ofte siddende på træet til hen på vinteren.

Voksested:

Slåen findes som enkeltstående individ i skovbryn og hegn men sjældent som underskov, da den er meget lyskrævende. På lysåbne lokaliteter kan den danne et tæt uigennemtrængeligt krat. Slåen kan danne store buske af rodskud fra samme klon. De enkelte kloner er synligt forskellige mht. blomstring, frugtsætning, frugtens farve og størrelse samt bladenes form og størrelse. På overdrev giver slåen beskyttelse til andre træer, som da senere skygger den bort. Den vil gerne stå i en middelgod jord som ikke er for fugtig. Slåen er meget hårdfør overfor vind og hårdfør overfor frost.

Anvendelse:

Slåen kan anvendes hvor jordbunden har tilstrækkelig kalkindhold. Den er meget velegnet til at danne tæt krat på grund af den lave og tætte vækst. Hvor der er afgræsning, giver slåen beskyttelse til opvækst af andre træer. Slåenkrat giver god beskyttelse og redesteder til småfugle og jordlevende fugle og mindre dyr, men den er uigennemtrængelig for større dyr, f.eks. hjorte. Fugle sætter pris på frugterne, og da de er holdbare til langt hen på vinteren, kan de give et godt fødetilskud til f.eks. drosselfugle i en fødeknapp tid. Slåen tåler stærk beskæring.

Stedvist kan slåen blive et problem. Man skal placere dem i landskabet med omtanke, da de af og til kan brede sig stærkt og ukontrolleret ved rods kud.

Slåenbær er bitre og bruges af mennesker kun til udtræk f.eks. til bjesk.

Slåenbjesk:

Recept

Der skal bruges ca. 2 dl slåen, som har været frosset i mindst et døgn.

Slåen optøes i Brøndum klar akvavit og henstilles til trækning i 3-4 uger, hvorefter den prøvesmages. Den kan oftest trække lidt længere, men må endelig ikke stå så længe, at den bliver bitter, og i hvert faldt ikke længere end en måned.

Hvis man ikke kan skaffe så mange bær, som man skal bruge, kan man trække anden gang på samme portion bær, men med en længere trækketid - 4 uger eller måske mere. Også her smager man sig frem. Bjesken er meget rød og smager godt frisk, men vinder ved lagring.

Skal fortyndes efter behov.

God fornøjelse

Bjeskhilsen Peter Næser

